

**Національний університет «Львівська політехніка»
Навчально-науковий інститут права та психології
Кафедра теоретичної та практичної психології**

Психологія національної безпеки і благополуччя особистості

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції

Львів, 26-27 квітня 2018 року

Львів, СПОЛОМ, 2018

УДК 159.9
Пс 23

*Друкується за рішенням
кафедри теоретичної та практичної психології
Навчально-наукового інституту права та психології
Національного університету «Львівська політехніка»
Протокол №10 від «19» квітня 2018 р.*

Психологія національної безпеки і благополуччя особистості (2018 ; Львів)

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Львів, 26-27 квітня 2018 р. / [Упорядник М.Й. Варій]. – Львів : «СПОЛОМ», 2018.– 242 с. – Бібліогр. в кінці ст. – ISBN 978-966-919-366-7.

Подано матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції на тему: «Психологія національної безпеки і благополуччя особистості», що відбулась у Національному університеті «Львівська політехніка» 26-27 квітня 2018 р.

Для науковців, викладачів, фахівців з питань національної безпеки.

Матеріали друкуються у редакції авторів. За дотримання авторських прав, достовірність інформації, коректність висновків відповідальність несуть автори.

Упорядники можуть не погоджуватися з ідеями авторів статей.

© НУ «Львівська політехніка», 2018.

© Кафедра теоретичної та
практичної психології ІНПП, 2018.

© В-во «СПОЛОМ», 2018.

ISBN 978-966-919-366-7

Зміст:

Ортинський Володимир Львович. Психологічна наука і національна безпека (привітальне слово).....	8
Адамська Зоряна. Фасилітація діалогу в методі позитивної психотерапії.....	11
Андрушко Людмила. Колористика інтер'єру як важлива складова психічного благополуччя людини	13
Баранюк Назарій. Розуміння проблеми духовності в контексті психологічної безпеки особистості	17
Березовська Лариса. Життєздатність особистості в кризовому суспільстві	20
Білозерська Світлана. Соціальні очікування української молоді: психологічний аспект	22
Білозерський В. Особливості психологічної готовності молоді до служби в українській армії	26
Брюховецька Олександра. Новітні управлінські функції керівників загальноосвітніх навчальних закладів	29
Варій Мирон. Психологія національної безпеки і небезпеки: загальна характеристика	33
Вінтюк Юрій. Інформаційна безпека особи у сучасному світі: недосліджені питання і пошук підходу до їх розгляду	39
Вінтюк Юрій. Інтернет-безпека підлітків із точки зору учнів шкіл	41
Вінтюк Юрій. Узалежнення від комп'ютера учнів шкіл із точки зору їхніх батьків	44
Вінтюк Юрій. Узалежнення від комп'ютера: стан вивчення проблеми і перспективи її подальшого дослідження	47
Войцеховська Оксана. Піскова терапія як метод психокорекції	49
Волинець Наталія. Методологічні проблеми дослідження психологічного благополуччя особистості	52
Волинець Павло. Окремі аспекти роботи управлінського персоналу Державної прикордонної служби України з покращення психологічної безпеки держави.....	55
Волошин Олександра. Суть і проблеми інформаційних загроз в системі національної безпеки	57
Волошина Неоніла. Особливості якості життя хворих на хронічний отит.....	59

Адамська Зоряна. Фасилітація діалогу в методі позитивної психотерапії

Сучасні політичні та економічні виклики спричинюють серйозні проблеми у нашому суспільстві. З кожним днем все більше людей відчують гостру потребу в психологічній допомозі. Однак звернутися до психолога за професійною допомогою спроможні сьогодні далеко не всі, хто насправді її потребує. Це можна пояснити як низьким рівнем психологічної культури українського суспільства, так і недостатньою кількістю фахівців, які мають відповідний рівень підготовки і можуть професійно надавати психологічну допомогу.

Аналізуючи основні види діяльності психолога, сучасні дослідники (О.Г. Асмолов, Г.О. Берулава, О.Ф. Бондаренко, Н.А. Босовська, С.Л. Братченко, Т.І. Калашнік, В.І. Карікаш, С.А. Кириченко, Ю.Є. Кравченко та ін.) вказують на продуктивність саме тих рівнів психологічної допомоги, які здійснюються в суб'єктній парадигмі, згідно з якою доля людини в її руках і її психікою неможливо керувати поза її ж волею. Основною функцією діяльності психолога виступає не «формування» і корекція особистості з позицій об'єктного маніпулювання, а створення умов для її найбільш ефективного і гармонійного саморозвитку. Так, в об'єктній парадигмі завдання психолога полягає в психологічній корекції поведінки, інтелектуальних і особистісних якостей суб'єкта з метою його максимальної адаптації до умов суспільства згідно з визнаними нормативами вікового розвитку. Основним завданням психолога з позиції суб'єктної парадигми є психологічний супровід розвитку особистості, метою якого є створення таких психологічних умов, за яких людина, відчуючи, що її розуміють і приймають, усвідомлює свою здатність до саморозвитку і самозміни [1].

У цьому контексті особливої актуальності набуває обґрунтування основних положень методу позитивної кроскультурної психотерапії Н. Пезешкіана, згідно з яким людина від природи володіє необхідними ресурсами для розв'язання всіх своїх проблем, наділена потенціалом самодопомоги.

Філософія позитивної психотерапії ґрунтується на

трьох основних принципах:

- принцип надії (позитум-підхід) – позитивний погляд як на природу людини, її здібності, «так і на проблему як шанс, можливість для розвитку» [1, С.180];
- принцип балансу – змістовний диференційний аналіз психодинаміки особистості, результатом якого є гармонізація первинних (сформованих на основі базової здібності «Любити») та вторинних (сформованих на основі базової здібності «Знати») актуальних здібностей;
- принцип самодопомоги – віра у можливість людини працювати над собою, самостійно вирішувати власні конфлікти, проблеми та життєві труднощі [1].

Оптимальним варіантом стосунків в індивідуальному консультуванні за методом позитивної психотерапії вважається «взаємодія на рівних». У такій позиції психолог допомагає клієнту розширити спектр альтернативних варіантів поведінки, створює умови для прийняття ним відповідального, осмисленого рішення, для подальшого саморозвитку та самовдосконалення. Така взаємодія має діалогічну спрямованість, передбачає паритетність прав та обов'язків клієнта і консультанта у площині суб'єкт-суб'єктної взаємодії [1]. Важливим чинником діалогу є зосередженість на партнері, залучення його до співпереживання, що, в свою чергу, за умови адекватної зовнішньої репрезентації та внутрішнього прийняття, призводить до справжнього взаємного розкриття людей, котрі взаємодіють [2].

У цьому контексті особливо актуальними постають основні ідеї клієнто-центрованого підходу К. Роджерса. Зокрема, сприяння процесу особистісного зростання, становлення внутрішньої свободи клієнта дослідник назвав фасилітацією. Відповідно психолог-консультант повинен володіти такими фасилітативними здібностями (установками): істинність (щирість) – здатність бути самим собою, довіряти собі і не відрікатися від себе; усвідомлення і прийняття власних істинних почуттів, вміння їх виражати; схвалення, прийняття, довіра – здатність безкорисливо і безоцінно турбуватися і приймати іншу людину як автономну особистість, наділену власною цінністю; беззаперечна довіра до неї, прийняття її почуттів і переживань; емпатійне розуміння – здатність слухати особливим емпатійним способом, спрямованість на прийняття чужої по-

зиції; приймаюче розуміння внутрішнього світу клієнта [3].

Висновки. Отже, консультативний процес в методі позитивної психотерапії варто розглядати як динамічну низку послідовних діалогічних взаємодій психолога-консультанта і клієнта, які одночасно виступають і як результат фасилітації – особистісне зростання і саморозвиток особистості, і як процес, який містить в собі дії однієї людини (консультанта) щодо підтримки і полегшення проявів ініціативи, самостійності іншого (клієнта), сприяння процесу його психічного розвитку і забезпечення позитивної міжособистісної взаємодії, що актуалізує процеси саморозвитку і самореалізації.

Список джерел:

1. Пеньковська Н.М. Основи психологічного консультування в методі позитивної психотерапії: навчально-методичний посібник / Н.М. Пеньковська, Р.В. Шептицький. – Тернопіль: Крок, 2014. – 286 с.
2. Радчук Г.К. Аксіопсихологія вищої школи: монографія / Галина Кіндратівна Радчук. – [2-ге вид., розш. і доповн.]. – Тернопіль, ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2014. – 380 с.
3. Роджерс К. Клиентоцентрированный/человекоцентрированный подход в психотерапии // Вопросы психологии. – 2001. – №2. – С. 48-58.

Андрушко Людмила.

Колористика інтер'єру як важлива складова психічного благополуччя людини

Колір є одним з найважливіших елементів інтер'єру. Колористика інтер'єру має велике значення, оскільки є важливою складовою психічного здоров'я та благополуччя людини. Сприйняття людиною кольору надзвичайно складний психофізіологічний процес, який пройшов тривалий еволюційний шлях. Найбільше вдосконалення зазнали рецепторні і центральні ділянки зорового аналізатора людини. Процес диференціації їх продовжується у теперішній час. Очевидно, що людина недалекого майбутнього буде сприймати набагато більше зорової інформації аніж сьогодні. На вдосконалення кольоросприйняття певним чином впливає розвиток суспільства, культури мистецтва та науково-технічний прогрес. Розуміння гар-